

โครงการ บริการทางวิชาการเพื่อสังคม
ปีงบประมาณ 2564
เรื่อง การตรวจหาสเตียรอยด์
ในตำรับยาแผนโบราณและผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

โดย
ภาควิชาเภสัชเคมี คณะเภสัชศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

รับบริการระหว่าง
วันที่ 1 ตุลาคม 2563 ถึง 30 มิถุนายน 2564
โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ภาควิชาเภสัชเคมี คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันยาแผนโบราณ ยาสมุนไพร และผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคมากขึ้น ซึ่งในบางครั้งผู้ผลิตอาจมีการเติมยาแผนปัจจุบันลงไป โดยเฉพาะยาในกลุ่มสเตียรอยด์ที่ใช้ในการบรรเทาโรคได้หลายชนิด เช่น ค็อกซ์เสบรูมาตอยด์ ภูมิภาค ฯลฯ ซึ่งเมื่อได้รับยา ติดต่อกันเป็นเวลานานจะก่อกวนภูมิคุ้มกันของร่างกายและเกิดอาการข้างเคียงต่าง ๆ เช่น เลือดออกในระบบทางเดินอาหาร ไบหน้าบวม ไตวาย ฯลฯ ทั้งนี้การเติมยาแผนปัจจุบันลงไป ในยาแผนโบราณ เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย และเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค

ภาควิชาเภสัชเคมี คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงจัดให้มีการตรวจหาสเตียรอยด์ 2 ชนิด คือ เพรดนิโซโลน และเดกซาเมทาโซน ที่มีปริมาณพบการปลอมปนในยาแผนโบราณ ยาสมุนไพร และผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากสมุนไพร โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ยังมีการเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปในรูปแบบแผ่นพับ เพื่อให้ตระหนักถึงอันตราย และเฝ้าระวังการปลอมปนของยาสเตียรอยด์ในตำรับยาแผนโบราณ และผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และสามารถแจ้งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้อย่างปลอดภัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บริการตรวจวิเคราะห์การปลอมปนของเพรดนิโซโลน และเดกซาเมทาโซน ในตำรับยาแผนโบราณและผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
2. เพื่อให้ผู้รับบริการตระหนักถึงอันตรายของการใช้ยาแผนโบราณ และผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีสารสเตียรอยด์ปลอมปน
3. เพื่อให้ผู้รับบริการเฝ้าระวังการใช้ยาแผนโบราณและผลิตภัณฑ์เสริมอาหารซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาไทยได้อย่างปลอดภัย ทั้งต่อครอบครัว และชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

บุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ารับบริการส่งตัวอย่างตรวจวิเคราะห์ จำนวน ไม่น้อยกว่า 40 คน หรือจำนวนตัวอย่าง ไม่ต่ำกว่า 60 ตัวอย่าง

ระยะเวลา

ให้บริการตรวจหาสเตียรอยด์ในตำรับยาแผนโบราณและผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2563 – 30 มิถุนายน 2564

ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่

คุณกัญญา อรรดิเชียร หมายเลขโทรศัพท์ 0-3425-3840-4 ต่อ 208175 หรือ 08 9918 3921

คุณสุรีย์ บุญเจริญ หมายเลขโทรศัพท์ 0-3425-3840-4 ต่อ 208300

ติดต่อส่งตัวอย่างที่

คุณจิตติไพบูลย์ หรือคุณสุรีย์ ห้อง 207 ชั้น 2 หรือ ห้อง 307 ชั้น 3 อาคารสำนักงานคณะเภสัชศาสตร์ หรือ สถานปฏิบัติการเภสัชกรรมชุมชน “เภสัชศาลา” หรือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองปากโลง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นการบริการทางวิชาการแก่ชุมชนเพื่อให้ผู้รับบริการทราบถึงการปลอมปนของสเตียรอยด์ในตำรับยาแผนโบราณและผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
2. ผู้รับบริการมีความรู้เกี่ยวกับอันตรายของยาสเตียรอยด์ที่อาจปลอมปนในยาแผนโบราณและผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และมีความตระหนักในการใช้ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวอย่างปลอดภัย

แบบส่งตัวอย่าง

รายละเอียดผู้ส่งตัวอย่าง (กรุณาเขียนตัวบรรจง)

ชื่อ.....นามสกุล.....
อายุ ต่ำกว่า 20 ปี 20-40 ปี 40-60 ปี สูงกว่า 60 ปี
อาชีพ แม่บ้าน รับราชการ นักเรียน นักศึกษา
 พนักงานบริษัท อื่นๆ (โปรดระบุ) .....
ระดับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี อื่นๆ (โปรดระบุ) .....
การรับผลการวิเคราะห์
 มารับด้วยตนเอง
 ต้องการให้แจ้งผลไปยังที่อยู่ตามที่อยู่ข้างล่างนี้
.....
.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....
e-mail address.....

ส่งตัวอย่างที่ คุณจิตติไพบูลย์ หรือ คุณสุรีย์ ห้อง 207 ชั้น 2 หรือ
ห้อง 307 ชั้น 3 อาคารสำนักงานคณะเภสัชศาสตร์ หรือ
สถานปฏิบัติการเภสัชกรรมชุมชน “เภสัชศาลา” หรือ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองปากโลง

ข้อมูลตัวอย่าง

ประเภทของผลิตภัณฑ์ที่ส่งตรวจ*

- ยาแผนโบราณ ยาสมุนไพร
 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากสมุนไพร
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

*หมายเหตุ: ไม่รับตรวจผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในรูปยาน้ำและครีม และ
ปริมาณผลิตภัณฑ์ที่ส่งตรวจ ควรเป็น 2 เท่าของ
ปริมาณที่ใช้ต่อครั้ง

รายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

รูปแบบ.....
ขนาดรับประทาน.....
แหล่งที่มา.....
สรรพคุณ.....

แบบสอบถาม

เพื่อติดตามผลการใช้ประโยชน์และผลกระทบต่อสังคมของโครงการ

- ท่านทราบข้อมูลการให้บริการจากที่ใด
 ทางจดหมาย ผ่านใบปลิว สื่อโฆษณา
 เว็บไซต์ของคุณฯ อื่นๆ โปรดระบุ.....
- ความสะดวกในการส่งตัวอย่าง
 สะดวก ไม่สะดวก
ข้อเสนอแนะ.....
- ความเหมาะสมของระยะเวลาในการเปิดรับตัวอย่าง
 เหมาะสม ไม่เหมาะสม
ข้อเสนอแนะ.....
- ความสะดวกในการรับผลการตรวจ
 สะดวก ไม่สะดวก
ข้อเสนอแนะ.....
- ท่านนำความรู้ที่ได้จากโครงการนี้ (เช่น ผลการตรวจ และ
ข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติด) ไปใช้ประโยชน์ในระดับใด
 มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
- ท่านพึงพอใจในประโยชน์ที่ได้รับจากการบริการมากน้อยเพียงใด
 มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

7. ท่านคิดว่าควรมีโครงการนี้ในปีต่อไปหรือไม่

- ควร ไม่ควร

ข้อเสนอแนะ.....

8. นอกจากภาควิชาเภสัชเคมี คณะเภสัชศาสตร์ ม.ศิลปากร

ท่านสามารถรับบริการจากหน่วยงานอื่นได้ เช่น

9. หากพบสแตยรอยต์ในผลิตภัณฑ์ที่ท่านส่งตรวจ ท่านจะเปลี่ยน

พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดนั้น หรือไม่ อย่างไร

- ไม่เปลี่ยน เพราะ.....
 เปลี่ยน เพราะ.....
 เลิกใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดดังกล่าว
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

10. โครงการนี้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมหรือชุมชนระดับใด

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

11. ท่านมีความประสงค์ให้ทางภาควิชาจัดโครงการบริการวิชาการ ใน
เรื่องใด เพิ่มเติม

12. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

(คำตอบของท่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุง
และพัฒนาการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของภาควิชา)

แบบส่งตัวอย่างสามารถสำเนาได้

หรือ download แบบฟอร์มที่ www.pharm.su.ac.th หรือเข้าไปที่

[ประชุมวิชาการ](#) และเข้าที่ชื่อโครงการการตรวจหาสเตียรอยด์

ในตำรับยาแผนโบราณ และผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร